

LBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, sector 6
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

**Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)**

Editor: Valentin Ajder
Coperta: Mihăiță Stroe
Tehnoredactor, corector: Larisa Pleșca

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Lodoabă, Laurian

Nopti albe peste Atlantic : Las Vegas / Laurian Lodoabă. -

București : Eikon, 2025

ISBN 978-606-49-1498-9

821.135.1

Laurian Lodoabă

NOPTI ALBE PESTE ATLANTIC LAS VEGAS

E I K O N

București, 2025

CUPRINS

Partea I. Nopti albe peste Atlantic	5
Partea a II-a. Fabrica de nasturi	100
Partea a III-a. Blestemul lui Asboth	118
Partea a IV-a. Grenada.....	145
Partea a V-a. Las Vegas.....	165

Siminei

PARTEA I

NOPTI ALBE PESTE ATLANTIC

Capitolul 1

A supraviețui înseamnă a învinge

În liniștea serii, când toamna se încăpățâna să predea ștafeta primilor fulgi de zăpadă, eram frânt de oboseală după o zi istovitoare de lucrări practice, care începeau la opt dimineața cu cele trei ore de disecție la anatomie și se terminau la opt seara cu lucrările practice la biochimie. Plăcerea profesorului de anatomie Mircea Basarab era regiunea inghinală.

Atmosfera din sala de disecție, cadavrele acoperite cu cearceafuri albe, faianța albă de jur împrejur, neoanele care ne împrășcau cu lumina lor fadă, mirosul de formol înțepător și lacrimogen provocau o stare maniaco-depresivă printre colegii și colegele din anul întâi. Fetele își puneau batista pe nas și pe gură și la cinci minute ieșeau pe coridor să inspire aerul proaspăt, care pătrundea prin geamul mic, dar larg deschis spre vechea grădină botanică. Cei mai rezistenți dintre noi căutam să ne obișnuim cu aceste noutăți, să ignorăm mirosul, care ne înroșea ochii de parcă eram niște iepuri albinoși.

Vremea începuse să se strice încă de dimineață, cerul se înnorase și se lăsase o răcoare tomnatică.

– Șase, șase, auzim de la cei care stăteau afară pe coridor.

– Vine Profu'... Basarab!

Profesorul era un tip de statură mijlocie, cu un nas cărnos și roșu, cu părul dat pe spate, bine pieptănat, și întotdeauna proaspăt ras, care nu începea disecția fără două pahare de Jack Daniel's. Era însoțit de un asistent universitar, o piticanie de om, de undeva din Poiana Sibiului, fiu de cioban. Avea un nume sonor, pe care Lorin nu l-a uitat până în ziua de azi, Mihai Fântână.

Cu toții eram aliniați de-o parte și de alta a mesei de disecție, pe care trona cadavrul unui bărbat între două vârste. Din când în când, ușa de la sala de disecție se deschidea și câte o colegă, care nu mai suporta mirosul înțepător de formol, ieșea pentru un minut pe coridor să ia o gură de aer proaspăt.

Profu' M. Basarab ridică vocea ca un tenor și strigă:

– Unde ați venit, domnițelor?... La disco?!... Sau la Medicină? Domnișoara colegă, schimbându-și tonalitatea vocii, Profu' îi făcu semn unei colege să se apropie; era o clujeancă înaltă, cu părul lung, castaniu, și ochi albaștri, puțin speriată de invitația Profului. Te rog să vii aici în față! se auzi vocea stridentă și autoritară a lui Basarab. Ia, te rog, foarfeca și începe cu toaleta cadavrului în regiunea inghino-pubiană.

Cu toții ne-am dat coate, fără să scoatem un cuvânt; nu puteai să te pui cu proful de anatomie. Dacă te trântea la examen, repetai anul și te aștepta

un nou examen de admitere, pe care era foarte greu să-l treci.

Sfioasă, Kati, cum o numeam noi, începu, ca o frizeriță începătoare, să tundă părul pubian al lui Trifan. De regulă, cadavrele aveau tatuate pe fața anterioară a gambei un nume, unul singur. Nu sunt sigur dacă era inventat sau chiar corespundea cu identitatea reală a persoanei decedate. Cu o mișcare delicată a mâinii stângi, Kati îi apucă penisul destul de înzestrat de la mama natură, iar cu cea dreaptă, în care ținea foarfeca, începu toaletarea regiunii pubiene.

– Mai repede, domnișoară studentă, că în ritmul tău ne apucă ora prânzului, continuă cu un aer vexat Profu'. Vă văd eu la examen! – era amenințarea la ordinea zilei. Hai, dă-te la o parte, domnișoară!

Profu' începu să taie cu ajutorul bisturiului anatomic din aproape în aproape, dar pielea tăbăcită a lui Trifan, îmbibată în formol de cel puțin zece ani, ceda cu greutate. Enervat, Profu' îi făcu semn asistentului Fântână să-i aducă alt bisturiu anatomic, cu lama de unică folosință, din cele de import, ce nu se găseau decât la studenții străini. Când începu să-i deschidă cavitatea în regiunea inghinală, vaporii de formol deveneau oștiri de ace, care se înfigeau în mucoasa nazală. Era insuportabil, simțeam că ne asfixiem, ne curgeau lacrimile, dar suportam cu stoicism explicațiile anatomistului. Din când în când, trăgeam cu ochiul spre o colegă de vizavi, o blondă cu ochii verzi. La începutul anului doi, am aflat că blonda mea colegă a luat zece la examenul de anatomie, pe care eu l-am picat și în sesiunea din iarnă.

Eram prăbușit, îmi repetam: „nu sunt bun de nimic, nu sunt bun de nimic”.

Asistentul universitar Mișu Fântână nu avea simț pedagogic, pe deasupra era un căcat de om, care nu făcea decât să-l lingușească pe Profu' și să ne toarne, în cazul în care întârziem la lucrările practice de anatomie sau nu înfulecam mai rapid cornul cu sana, așezat, nu de puține ori, pe burta cadavrului.

Eu desenam cinci ore pe zi planșe de anatomie color după tratatele lui Testut și le refăceam pe cele ale lui Victor Papilian, care erau în alb-negru, și cred că așa au rămas până în ziua de azi. Turnătorul asistent i-a transmis Profului că un student din grupa lui desenează foarte bine. Atunci Profu', care era informat de tot ce mișcă prin curtea lui, a venit și mi-a propus să fac parte din așa-zisul „cerc științific”, să apar coautor alături de somitățile universitare (mare parte din ele cântau pe partitura unicului partid, atotputernic). Totul era o găselniță ordinară, prin care am devenit un sclav, un executant de planșe color pentru cărțile pe care le scotea Profu' – și studenții din anul întâi erau obligați să le cumpere, altfel, adio intrare în examen.

Eram epuizat, abia ajungeam la cantină să înfulec rapid o supă caldă, să fug apoi la cursurile de biofizică și la lucrările practice de biochimie. Așa se făcea opt seara și cădeam ca musca, rupt de oboseală, în patul de campanie cu schelet metalic supraetajat.

La biofizică, ce mai matematică pură, eu, care am terminat secția umanistă, eram tăcut ca peștele în apa adâncă. Profu' de biofizică arăta ca Frankenstein, în plus, era șchiop și purta pe piciorul stâng un bocanc

negru ortopedic, cu o talpă cât turnul din Pisa. Se auzea clămpănitul acestui clămpău-căpcăun de la cincizeci de metri. Era parcă desprins din filmele lui Alfred Hitchcock.

Împărțeam camera de cămin cu încă trei colegi; eram trei mediciniști și un farmacist. După un duș cu apă rece, apa caldă era ca eclipsa de lună. Îmi luam sub braț tratatele de anatomie și mergeam în sala de lectură de la etajul unu.

Sala de lectură din Căminul 7 Hașdeu arăta ca după război: scaune rupte, mese cu trei picioare care scârțâiau la cea mai mică atingere. Un haos total. Numai a sală de lectură nu arăta.

Era seară, luna aluneca printre nori, ca la un moment dat să apară ca o uriașă roată de foc. Masa pe care am găsit-o liberă era șubredă, la cea mai mică apăsare scotea un scârțâit lugubru. Sub greutatea tratatelor de anatomie, am reușit să o stabilizez oarecum, din pendularea unui du-te-vino. Nu departe de mine, o masă era ocupată de un tânăr de culoare senegalez, provenind din fosta colonie franceză, care dintr-odată începu să strige ca un apucat: cu-tre-mur, cu-tre-mur! Atunci am observat că masa pe care am fixat-o cu puțin timp înainte începe să joace rumba și m-am repezit, sărind câte două-trei trepte, spre ușa care ducea la parter.

Cei de la etajele doi și trei veneau cu o viteză așa de mare, încât s-a produs o busculadă și un vacarm de nedescris. Marea majoritate erau în pijamale. S-au trezit afară, în fața căminului, ca hipnotizați după un film de groază.

Abia a doua zi s-a aflat de tragedia cutremurului. Era anul 1977. Din acel an nefast, lucrurile au început să se deterioreze.

Un laț invizibil se strângea tot mai tare în jurul meu.

Am simțit cum unii colegi de grupă căutau o apropiere tot mai suspectă.

În sinceritatea mea, nu am ascuns; aveam un unchi în State, frate de-al mamei, cu o situație materială înfloritoare.

Ideea că voi trăi toată viața în comunism nu-mi surâdea deloc.

Aceste mărturisiri lapidare nu au trecut neobservate de unii studenți „binevoitori”, care erau membri ai PCR-ului. Ei făceau parte și din Consiliul Profesorat Universitar și, pe lângă faptul că nu cădeau la examene, luau notele cele mai mari. Toți erau bursieri și lingăi până-n calea Lactee.

Șicanele se țineau lanț chiar dacă învățai constant. Prin anul doi s-a dat o circulară, prin care șefa de la Ministerul Învățământului, cu un nume providențial de călău (Gâdea Suzana), dădea ordin pentru un experiment de departajare a studenților în funcție de medie. Acest ordin să se aplice numai studenților autohtoni; cei care studiau pe valută, veniți din străinătate, nu intrau în această mașină de tocat creiere.

În cazul în care ai căzut un singur examen din anul doi din sesiunea din iarnă, automat terminai cu medicina în anul trei sau, mai bine zis, erai azyvârlit în lada de gunoi, pe post de „ajutor de medic” sau asistent cu studii superioare.

Ce găselniță ordinară la gunoaiile care conduceau în acea perioadă destinele acestei triste țări!

Atât eu, cât și un eminent coleg, Vivian, intrat primul la Medicină, Secția stomatologie, am fost aruncați la secția nou creată, în urma directivelor venite de sus, alături de alți treizeci de colegi. Cei căzuți în această capcană, direcționată și experimentată de sus, eram cu toții fără carnetul roșu. Nu eram membri ai Partidului Comunist Român!

Drama sutelor de astfel de cazuri s-a reparat abia peste mulți ani, dar răul se produsese.

Nu a fost singurul experiment comunist traumatizant. Sadismul conducătorilor nu avea limite. Cei care dădeau admitere la Facultatea de Psihologie s-au trezit profesori de istorie la terminarea facultății. Nu mai era nevoie de Facultatea de Psihologie! Peste noapte au desființat-o!

Puteai să te revolți în tine. Tăcerea era prețul suprem al libertății limitate. Altfel, erai înhățat și ținut la răcoare, după o bătută la tălpile goale, și învățat pe „rotisor”.

Capitolul 2

Seara de după cutremur

Cu o seară după acel devastator cutremur, am aflat că Ionel Andro împreună cu fiul său mijlociu, Eric, cei mai apropiați prieteni și vecini, au părăsit ilegal „raiul” din trista Românie.

Mama mea, Lucia Doroga, era prietena mamei lui Eric, Maria Andro. Eric mai avea doi frați, unul mai mare, pe nume Denis, și unul mai mic, Andrei. Denis avea nouăsprezece ani și era în ultima clasă de liceu, din orașul natal. De statură mijlocie, athletic, cu doi ochi puțin exoftalmici, în urma unei operații neurologice din prima copilărie. Purta părul negru cu cărare pe dreapta. Era pasionat de chimie și îndrăgostit ca la nouăsprezece ani. Andrei abia împlinise unsprezece ani. Avea doi ochi mari, căprui, și era isteț foc.

Maria Andro era o femeie în jur de treizeci și șase de ani, înaltă, cu părul lung castaniu și ochi mari căprui, ageri și sclipitori, care exprimau un aer de forță și hotărâre, dar în același timp trădau o candoare sufletească rar întâlnită. Venea des pe la noi. Mama mea, mai în vârstă, îi dădea tot felul de rețete culinare, pe care la avea frumos scrise într-un caiet gros, un fel de agendă cu o învelitoare din vinilin negru. Pălăvrăgeau împreună în timp ce făceau croitorie pentru întreaga familie.

Într-o seară, Maria Andro a venit disperată la mama. Cuvintele parcă i se rostogoleau ca stâncile de pe versantul unui munte, abia la urmă puteai înțelege: Au, au fu-git! Au, au fu-git!...

– Cine, ce au făcut? căută mama să o calmeze. Cine, cu cine a fugit și unde, Maria?

Trăgând adânc aer în piept, Maria începu să devină coerentă:

– Ionel și Eric... au fugit cu locomotiva la sârbi.

Ionel Andro era mecanic pe locomotive diesel. Lucrase chiar și pe locomotivele cu aburi.

– Când am venit de la grădiniță, am găsit acest bilet pe masă.

Îi dă Luciei să-l citească. Pe o foaie de caiet dictando, câteva cuvinte aruncate la répezeală:

„Nu te îngrijora, mergem la sigur, iar la Belgrad vom ajunge la ONU și vom cere azil politic.

Ne vom revedea peste ocean, la New York.

Nu dispera.

Îți voi trimite ajutor.”

Semna mai jos, aproape indescifrabil, Ionel A.

– Ce mă fac acum cu ăsta mare care termină liceul și cu ăsta mic care abia a împlinit unsprezece ani?...

Mama mea o încurajă:

– Trebuie să reușească! Și poate sârbii n-o să-i dea înapoi pe un vagon de sare, cum au prostul obicei.

Maria Andro își șterse cu un colț al batistei lacrimile care îi șiroiau pe obraz, devenind contemplativă.

– Dar dacă i-au împușcat?... Ce mă fac? Ce viitor mai au cei doi copii, aici, în comunism? Pe mine mă vor da afară de la bucătăria grădiniței și voi vinde morcovi și ardei în piață să supraviețuiesc.

– Nu te necăji, nu te vom lăsa la greu. Împreună cu al meu te vom ajuta cât putem, până vei reuși să pleci dincolo. Speranța moare ultima, nu știi?...

Maria Andro se mai liniști puțin, sorbind o gură de nechezol, acea cafea surogat ce se găsea în alimentara de stat. Mama mea a fiert nechezolul la ibric, să-și liniștească prietena.